

Mottagare

Tekniska nämnden

Information avfallskärl i Hansastaden Visby**Förslag till beslut**

Tekniska nämnden tar emot informationen avseende de två ändringar/tillägg, som innebär att tvåfackskärl om 140 liter införs som alternativ till 240-literskärl samt att sidobehållare om 40 liter ersätts med sidobehållare om 25 liter, som har gjorts i avfallskärllösningen för fastighetsnära insamling i Hansastaden Visby med planerat införande 2027.

Sammanfattning

Förvaltningen har, inom ramen för arbetet med fastighetsnära insamling i Hansastaden Visby, genomfört justeringar i den tidigare presenterade lösningen för avfallskärl (2025-05-14 TN §101). Justeringarna består av två ändringar/tillägg som syftar till att förbättra funktionalitet, tillgänglighet och driftssäkerhet inför planerat införande år 2027.

Tilläggen har tagits fram utifrån dialog med berörda verksamheter samt erfarenheter från liknande stadsmiljöer. Anpassningarna bedöms bidra till en mer effektiv avfallshantering och bättre arbetsmiljö, kundnöjdhet, samtidigt som de är förenliga med gällande regelverk och Region Gotlands mål för hållbar avfallshantering.

Ärendet är ett informationsärende och innehåller inga beslut som påverkar taxa eller budget i nuläget. Ärendet har behandlats i Avfallsberedningen 2025-12-03.

Ärendebeskrivning

Region Gotland beslutade i december 2023 att införa fyrfackskärl för fastighetsnära insamling (FNI) för en- och tvåfamiljshus samt fritidshus med start den 1 januari 2026. För Visby innerstad bedömdes dock en separat utredning nödvändig med hänsyn till de särskilda förutsättningar som råder i världsarvsstaden.

Avfallsavdelningen anlät därför en konsultfirma för att genomföra en utredning med syfte att ta fram förslag på hur ett framtida fastighetsnära insamlingssystem bäst kan utformas i Visby innerstad. Utredningen har omfattat jämförelser med hur andra kommuner har löst motsvarande frågor samt intervjuer med boende i Visby innerstad.

Utredningen presenterade olika lösningar och kombinationer för fastighetsnära

insamling av kommunalt avfall i Visby innerstad med planerat införande den 1 januari 2027. Förslagen omfattar samtliga nödvändiga avfallsfraktioner, inklusive returpapper och tidningar. Totalt redovisas lösningar för åtta separata avfallsfraktioner.

Gemensamt för samtliga presenterade lösningar är att befintliga insamlingskärl ersätts med nya kärllösningar i form av tvåfackskärl om 240 liter, kompletterade med sidobehållare om 40 liter.

Med hänsyn till det begränsade utrymmet på många fastigheter i Visby innerstad samt arbetsmiljöaspekter har nu två tillägg och ändringar identifierats och lagts till i den föreslagna lösningen:

- **Tvåfackskärl om 140 liter införs som alternativ till 240-literskärl.**
- **Sidobehållare om 40 liter ersätts med sidobehållare om 25 liter.**

Syftet med tilläggen är att möjliggöra en effektiv, enhetlig och platsanpassad hantering av restavfall, matavfall och återvinningsfraktioner för de cirka 520 en- och tvåbostadshus samt fritidshus som omfattas av fastighetsnära insamling i Visby innerstad.

Avfallstyperna delas in i fyra enheter, där fastighetsägaren väljer önskad kärllösning för respektive enhet. Valbara alternativ framgår av särskild sammanställning nedan tabell:

Enhet	Avfallstyp	Tömnings-frekvens	Alternativ 1	Alternativ 2
1	Rest- och matavfall	Var 14:e dag	Tvåfackskärl 240 L	Tvåfackskärl 140 L
2	Pappers- och plastförpackningar	Var 14:e dag	Tvåfackskärl 240 L	Tvåfackskärl 140 L
3	Ofärgade- och färgade glasförpackningar	Var 4:e vecka	Tvåfackskärl 140 L	Två behållare á 25 L
4	Metallförpackningar och tidningar/returpapper	Var 4:e vecka	Tvåfackskärl 140 L	Två behållare á 25 L

Bedömning

Teknikförvaltningen bedömer att de föreslagna tilläggen stärker avfallskärllösningens funktion, tillgänglighet och robusthet i Hansastaden Visby. Anpassningarna ligger i linje med gällande lagstiftning, nationella krav på fastighetsnära insamling samt Region Gotlands styrdokument.

Barn- och genusperspektiv

De föreslagna tilläggen bedöms bidra till en mer tillgänglig och säker avfallshantering, vilket gynnar samtliga användargrupper oavsett ålder och kön.

Landsbygdsperspektiv

Ärendet avser stadsmiljö i Visby och bedöms inte ha någon direkt påverkan på landsbygdsområden.

Ekonomiskt perspektiv

De redovisade tilläggen medför inga beslut om ökade kostnader i detta skede. Eventuella framtida ekonomiska konsekvenser hanteras i ordinarie budget- och investeringsprocesser.

Miljö- och klimatperspektiv

Förbättrad avfallshantering och ökad möjlighet till korrekt sortering bedöms bidra positivt till miljö- och klimatmålen genom ökad materialåtervinning och minskad miljöpåverkan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse teknikförvaltningen daterad 2026-01-13
Tekniska nämnden 2025-05-14 (2025-05-14 TN §101)
Minnesanteckningar avfallsberedningen 2025-12-03

Teknikförvaltningen

Mats Eriksson
Tillförordnad teknisk direktör